

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

**ДУБЕНСЬКА ФІЛІЯ
УНІВЕРСИТЕТУ «УКРАЇНА»**

Кафедра права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.В.О. директор Дубенської філії
Університету «Україна»

Вадим НЕТРЕБА.

«31» серпня 2023р.

СИЛАБУС

ОК 2.10. Юридична деонтологія

освітня програма: право

освітнього рівня бакалавр

галузь знань: 08 Право

спеціальності: 081 Право

Обсяг, кредитів: 120/4

Форма підсумкового контролю: залік

Дубно 2023 рік

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

викладач	Письмак Ольга Степанівна , викладач інформаційних та комп'ютерних технологій
профайл викладача	
канали комунікації	Телефон: 0957408035 Електронна пошта: olja13_ladi@ukr.net
Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу http://vo.ukraine.edu.ua/ за адресою:	https://vo.uu.edu.ua/user/index.php?id=7531

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 3	Галузь знань 08 Право	Вид дисципліни обов'язкова компонента	
	Спеціальність 081Право	Цикл підготовки професійний	
Модулів – 1	Спеціалізація	Рік підготовки:	
Змістових модулів –3		2023-й	2024-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)	Мова викладання, навчання та оцінювання: <u>українська</u>	Семестр	
Загальний обсяг годин – 120		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 1,2	Освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>Бакалавр</u>	Лекції	
		22 год.	6
		Практичні, семінарські	
		22 год.	6
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
76 год.	108 год		
Індивідуальні завдання: год.			
Вид семестрового контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми – 30/60 год

для заочної форми навчання – 8 / 82 год.

ПЕРЕДРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передреквізити (Prerequisite) – «Теорія держави і права», «Професійна етика юриста», «Юридична психологія».

Постреквізити (Postrequisite) – «Теорія держави і права», «Професійна етика юриста», «Юридична психологія».

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу “Юридична деонтологія” полягає в тому, щоб ознайомити студентів з юридичною професією, закріпити та конкретизувати в них інтерес до неї, допомогти їм з’ясувати їхню майбутню роль у виконанні завдань, які ставить суспільство та держава перед юристами. Курс “Юридична деонтологія” має тісний зв’язок з іншими дисциплінами, науками: правознавством, теорією держави і права, філософією, психологією, етикою і естетикою. Курс базується на положеннях Конституції та законів України.

Формування у студентів первинних знань про правові основи державного і громадського життя, дбайливого ставлення до інтересів суспільства, держави та особи, ціннісних орієнтирів щодо моральної оцінки діяльності юриста-професіонала, ознайомлення із системою та методологією навчання, з вимогами, що ставляться до працівників юридичної сфери.

Націлити майбутніх юристів на усвідомлення службового обов’язку.

Сформувати їхній внутрішній світогляд, з перших днів навчання у вузі, під таким кутом зору, який дозволить їм сприймати інші юридичні дисципліни.

Мета курсу:

- стимулювання та мотивація самостійної активності студентів, формування систематичності у пізнавальній діяльності, підвищення об’єктивності оцінки знань, визначення рейтингу студентів в процесі оволодіння ними змістом навчальних дисциплін.

Об’єктом навчального процесу є:

- зміст навчального матеріалу різного характеру і рівня складності, визначеного програмою і структурованого у модулі, засвоєння якого відповідно перевіряється під час поточного та підсумкового контролів.

Завдання вивчення дисципліни.

Навчальна дисципліна готує студентів до участі у навчальному процесі, ставить основні навчальні завдання, цілі та засоби їх досягнення, знайомить з особливостями сфери здійснення юридичної діяльності як одного із видів соціальної діяльності, що відбувається у сфері права.

Визначає характерні риси практичної діяльності юристів за окремими напрямками спеціалізації юридичної роботи, визначає нормативи культури поведінки юриста, які необхідні для його ефективної професійної діяльності.

Зміцнює світоглядну та громадянську позицію майбутніх правозахисників, готує їх психологічно до самостійної напруженої та відповідальної роботи на користь суспільства і держави.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Навчальна дисципліна готує студентів до участі у навчальному процесі, ставить основні навчальні завдання, цілі та засоби їх досягнення, знайомить з особливостями сфери здійснення юридичної діяльності як одного із видів соціальної діяльності, що відбувається у сфері права.

Визначає характерні риси практичної діяльності юристів за окремими напрямками спеціалізації юридичної роботи, визначає нормативи культури поведінки юриста, які необхідні для його ефективної професійної діяльності.

Зміцнює світоглядну та громадянську позицію майбутніх правозахисників, готує їх психологічно до самостійної напруженої та відповідальної роботи на користь суспільства і держави.

У результаті вивчення курсу та опанування відповідним матеріалом студенти повинні:

знати:

- історію виникнення і розвитку юридичної спеціальності;
- що і як треба вчити, де отримувати навчальну інформацію, як її обробляти, які якості виховувати в собі відповідно до майбутньої професії, в яких сферах можна використовувати отримані знання;
- основні поняття з курсу «Юридична деонтологія», основні групи деонтологічних вимог, що пред'являються до професійних та етичних якостей правознавця (політична правова, естетична психологічна, моральна культура юриста як спеціаліста), норми нормативно-правового та морального поведіння;
- поняття та ознаки професії юриста і основних юридичних спеціальностей;
- вимоги правової культури, що становлять основу професії юриста;
- значення моральної та психологічної культури при виконанні юристом своїх посадових функцій;
- основні положення щодо прав людини у міжнародно-правових та законодавчих актах України;
- роль, яку у правовій державі відіграють юристи.

вміти:

- розумітися в структурі права, засобах юридичної техніки і вирішувати на цій основі питання юридичної кваліфікації;
- самостійно поповнювати та поглиблювати знання;
- використовувати всі способи мистецтва спілкування і знання при прийнятті рішень у практичній діяльності;
- формувати свій юридичний світогляд;

- визначати вплив традицій і звичаїв на розвиток окремих правових документів, а також появу нових підходів у реформуванні існуючої правової системи;
- протистояти професійній деформації і правовому нігілізму;
- правильно застосовувати свої знання в юридичній практиці;
- завжди з високим розумінням відстоювати права, честь і гідність людей;
- вести дискусії на належному рівні, культурно поводитися у спілкуванні, дотримуватися правил етикету.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

ЗК1. Знання та розуміння предметної галузі, професії.

ЗК2. Здатність до безперервного та активного навчання, сомоосвіти.

ЗК3. Здатність до абстрактного, логічного та активного мислення .

ЗК11. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ПЕРЕЛІК СПЕЦІАЛЬНИХ (ФАХОВИХ) ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

ФК1. Знання основ теорії та філософії права, структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

ФК2 – Знання історії права та державних інститутів.

ФК3 – Знання стандартів правничої професії.

ФК7. Знання основ права Європейського Союзу.

ФСК8. Знання засад і доктрини національного права, а також змісту правових інститутів таких фундаментальних галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне право.

ФК12. Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції.

ФК13. Здатність застосовувати юридичну аргументацію

ФК14. Здатність виявляти проблеми правового регулювання і пропонувати способи їх вирішення , включаючи подолання юридичної невизначеності

ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

ПРН 1. Визначати вагомість та переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН 2. Здійснювати синтез відповідних концепцій і доктринальних положень публічної політики у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання..

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел

ПРН 7. Узгоджувати план власного дослідження і самостійно формувати матеріали за визначеними джерелами. ПРН 8. Здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання професійних завдань.

ПРН 12. Відтворювати зміст, демонструючи розуміння з основних професійних та суспільних тем.

ПРН 13. Належно використовувати цифрову і статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.

ПРН 14. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

**Структура навчальної дисципліни
Тематичний план**

Теми	Кількість годин							
	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
	Всього	Лекцій	Семинарських	Самост.робота	Лекцій	Практич. Семинарських	Самост.робота	Форми та методи контролю знань
Змістовний модуль 1								
Тема № 1 Вступ. Юридична деонтологія	14	2	2	10		1	13	АР: Опитування, міні-контрольні СР: конспекти
Тема № 2. Поняття юридичної деонтології та її принципи	14	2	2	10	1	1	13	АР: Опитування, міні-контрольні СР: конспекти
Тема № 3. Юридична професія та види юридичної роботи	18	4	4	10	1	1	14	АР: Опитування, міні-контрольні СР: конспекти
Тема № 4. Політична культура юриста	14	2	2	10	1		14	АР: Опитування, міні-контрольні СР: конспекти
Модульний контроль								
Всього за змістовим модулем	60	10	10	40	3	3	54	
Змістовний модуль 2								
ДЕРЖАВНО ПРАВОВІ ВЧЕННЯ НОВОГО, НОВІТНЬОГО ЧАСУ ТА СУЧАСНОСТІ								

Тема №5 Психологічна культура юриста	17	4	4	9	1	1	6	АР: Опитування, міні-контрольні СР: конспекти
Тема № 6. Моральна культура юриста	13	2	2	9		1	6	АР: Опитування, міні-контрольні СР: конспекти
Тема № 7. Естетична культура юриста	13	2	2	9	1		6	АР: Опитування, міні-контрольні СР: конспекти
Тема № 8 Правова культура юриста	17	4	4	9	1	1	6	АР: Опитування, міні-контрольні СР: конспекти
Модульний контроль								
Всього за змістовим модулем	60	12	12	36	3	3	48	
Всього:	120	22	22	60	6	6	108	

Примітки. 1. Слід зазначати також теми, винесені на самостійне вивчення. 2. АР – аудиторна робота, СР – самостійна робота, ІНДЗ – індивідуальне завдання. 3. Можуть застосовуватися такі форми і методи контролю знань, як опитування, письмове завдання для самостійного опрацювання, реферат, співбесіда, огляд додаткової літератури, підготовка та проведення презентації, складання кросворду за основними термінами теми, контрольна робота, письмове тестування, експрес-тестування, комп'ютерне тестування тощо, а також наведені в розділі II таблиці пункту 11.1.

ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

За джерелом інформації:

- *словесні*: лекція традиційна із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), практичні заняття, пояснення, розповідь;
- *наочні*: ілюстрація, демонстрація;
- *практичні*: задачі.

За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: аналітичні, синтетичні.

За ступенем самостійності мислення: пошукові, дослідницькі.

За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання:

- навчальні дискусії в малих групах;
- створення ситуації пізнавальної новизни;
- ситуативні вправи;
- створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій);
- виїзні практичні заняття на підприємствах, виставках тощо

Форми навчання: очна, заочна

Види занять: лекції, семінарські заняття

При вивченні навчальної дисципліни «Історія вчень про державу і право» використовуються комплекс загальних методів навчання: словесні (лекція; опитування, бесіда на практичних заняттях); наочні (ілюстрування (презентація PowerPoint) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій; дослідницькі (виконання ІНДЗ); методи самостійної роботи (опрацювання тем, першоджерел по темах, складання глосарія найуживаніших термінів до тем) тощо.

Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Вважаємо, що неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод "вибуху", метод природних наслідків і трудовий метод.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль
Тема 1. Вступ. Юридична деонтологія	Семінарське заняття, Індивідуальне заняття,
Тема 2. Поняття юридичної деонтології та її принципи	Семінарське заняття, Індивідуальне заняття,
Тема 3. Юридична професія та види юридичної роботи	Семінарське заняття, Індивідуальне заняття,
Тема 4. Політична культура юриста	Семінарське заняття, Індивідуальне заняття,
Тема 5. Психологічна культура юриста	Семінарське заняття, Індивідуальне заняття,

Тема 6. Моральна культура юриста	Семінарське заняття, Індивідуальне заняття,
Тема 7. Естетична культура юриста	Семінарське заняття, Індивідуальне заняття,
Тема 8. Правова культура юриста	Семінарське заняття, Індивідуальне заняття,

Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д / Ф	З / Ф
1	Вступ. Юридична деонтологія	10	13
2	Поняття юридичної деонтології та її принципи	10	13
3	Юридична професія та види юридичної роботи	10	14
4	Політична культура юриста	10	14
5	Психологічна культура юриста	9	6
6	Моральна культура юриста	9	6
7	Естетична культура юриста	9	6
8	Правова культура юриста	9	6
Разом		76	108

КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною системою.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Поточний контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять та виконання й захисту індивідуальних завдань і завдань самостійної роботи й має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Він реалізується у формі опитування на семінарських заняттях, обговорення дискусійних питань, виконання практичних/лабораторних завдань, перевірки результатів виконання різноманітних завдань індивідуальної та самостійної роботи (опрацювання питань зазначених тем самостійної роботи, рефератів, джерел по темі та понятійного апарату) тощо.

Загальна сума балів поточного контролю складається з балів, які отримує студент за певну навчальну діяльність – підготовку та виступи та виконання практичних завдань (25 балів); виконання та захист індивідуальних завдань (20 балів) і завдань самостійної роботи (15 балів).

За відповідь на семінарському (практичному/лабораторному) занятті виставляється оцінка за чотирибальною системою: «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно».

Розподіл балів між окремими темами здійснюється залежно від складності й актуальності теми, що вивчається. Викладач може визначати розподіл балів, які отримують студенти, об'єднавши теми змістового модуля.

Загалом, за всі якісно виконані завдання студент може набрати 20 балів.

У період екзаменаційної сесії викладач визначає суму і середню оцінку поточного контролю та проводить переведення оцінок в бали згідно зі шкалою конвертування (max = 25 балів).

Самостійна робота. Максимальна кількість балів ставиться за якість виконання самостійних завдань та вміння їх представити. Наприклад: після виконання самостійно певного завдання відбувається обговорення і виставляється оцінка за чотирибальною системою: «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно». Відповідно, «відмінно» – виставляється 13-15 балів, за «добре» – 7-10 балів, «задовільно» – 3-6 балів, «незадовільно» – 0-2 балів.

Індивідуальна робота. Максимальна кількість балів за індивідуальну роботу ставиться за вчасне, якісне, добросовісне її виконання. Наприклад: після виконання індивідуального завдання відбувається обговорення і виставляється оцінка за чотирибальною системою: «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно». Відповідно, «відмінно» – виставляється 15-20 балів, за «добре» – 10-14 балів, «задовільно» – 4-9 балів, «незадовільно» – 0-3 балів. Терміни подачі, виконання і захисту індивідуальних завдань визначаються графіком, який розробляється кафедрою на кожний семестр. Індивідуальні завдання виконуються студентами самостійно із забезпеченням необхідних консультацій з окремих питань з боку

викладача. Наявність позитивних оцінок, отриманих за індивідуальні завдання, є необхідною умовою допуску до семестрового контролю з цієї дисципліни.

Модульний контроль. Модульні контрольні роботи містять 2 варіанти по 20 тестових питань. За результатами виконання тестових завдань загальна кількість балів не може перевищувати 40 балів.

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль запроваджується з метою оцінки результатів навчання студентів і проводиться у формі семестрового екзамену з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою навчальною програмою, в період екзаменаційної сесії, що проводиться згідно з навчальним планом.

Залік – форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр. У екзаменаційно-заліковій відомості робиться запис: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>Відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після

закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Крайні терміни складання та перескладання дисципліни	Ліквідація здобувачами вищої освіти академічних заборгованостей проводиться, як правило, протягом 2 тижнів після закінчення екзаменаційної сесії (для зимового семестру перші 2 тижні наступного семестру). Повторне складання екзаменів та заліків допускається не більше двох разів із кожної навчальної дисципліни. <i>Перескладання здійснюється відповідно до затвердженого графіка.</i> Перескладання екзамену/заліку для підвищення позитивної оцінки з певної навчальної дисципліни допускається не раніше ніж у наступному семестрі.
Правила академічної доброчесності	Перевірка навчальних робіт на плагіат (згідно Кодексу академічної доброчесності (Протокол вченої ради №6 від 25.10.2018 р.) і Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах (Протокол вченої ради № 5 від 23.12.2019 р.))
Вимоги до відвідування	Здобувачі вищої освіти (за об'єктивних причин пропуску занять) можуть самостійно опрацювати навчально-методичне забезпечення курсу «Юридична деонтологія», розміщене на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу: https://vo.uu.edu.ua/user/index.php?id=7531 Виконати та прикріпити для перевірки викладачем завдання із пропущених тем практичних занять, підготувати ІНДЗ та МКР. Виконані завдання також можна переслати на електронну пошту викладача.

Перевірено:

Завкафедра права _____ Вишковська В.І.

«__» _____ 2023 р.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

При вивченні навчальної дисципліни «Юридична деонтологія» використовуються комплекс загальних методів навчання: словесні (лекція; опитування, бесіда на семінарських заняттях); наочні (ілюстрування (презентація PowerPoint) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій; дослідницькі (виконання ІНДЗ); методи самостійної роботи (опрацювання тем, першоджерел по темах, складання глосарія найуживаніших термінів до тем) тощо.

5.2. Інклюзивні методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни «Історія вчень про державу і право» використовуються спеціальні інклюзивні методи навчання:

метод використання цифрового нарративу (цифрові тексти, презентації, розповіді, розміщені на блогах, відеокліпи, анімаційні фільми, відеоблоги, фотоколажі, описи подій в соцмережах, ігрові квести та ін.;

методи забезпечення доступності інформації в різних форматах (збільшений шрифт, електронний формат);

методи структурування навчальної інформації за фреймовою моделлю (сегменти в визначеній послідовності виводяться на екран і супроводжуються поясненнями з розкриттям змісту кожного фрейму інформації);

методи самостійної роботи (індивідуальна робота та діяльність у групах і парах) (індивідуальна робота студентів базуються на освоєнні певної частини матеріалу за допомогою різних дидактичних і технічних засобів (наочного матеріалу, підручників, SMART-технологій (мережевих, мобільних, інформаційних технологій; робота в групах, парах використовується на етапах повторення або закріплення (запам'ятовування, застосування) матеріалу).

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 2 змістовних модулів.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських (практичних, лабораторних) занять та виконання й захисту індивідуальних завдань і завдань самостійної роботи й має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Він реалізується у формі опитування на семінарських заняттях, обговорення дискусійних питань, виконання практичних/лабораторних завдань, перевірки результатів виконання різноманітних завдань індивідуальної та самостійної роботи

(опрацювання питань зазначених тем самостійної роботи, рефератів, джерел по темі та понятійного апарату) тощо.

Поточний контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських (практичних, лабораторних) занять та виконання й захисту індивідуальних завдань і завдань самостійної роботи й має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Він реалізується у формі опитування на семінарських заняттях, обговорення дискусійних питань, виконання практичних/лабораторних завдань, перевірки результатів виконання різноманітних завдань індивідуальної та самостійної роботи (опрацювання питань зазначених тем самостійної роботи, рефератів, джерел по темі та понятійного апарату) тощо.

Загальна сума балів поточного контролю складається з балів, які отримує студент за певну навчальну діяльність – підготовку та виступи на семінарських заняттях, виконання практичних/лабораторних завдань (25 балів); виконання та захист індивідуальних завдань (10 балів) і завдань самостійної роботи (15 балів).

Модульний контроль. Модульний контроль є складником поточного контролю і здійснюється у формі виконання студентом тестів модульних робіт.

За відповідь на семінарському (практичному/лабораторному) занятті виставляється оцінка за чотирибальною системою: «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно».

Розподіл балів між окремими темами здійснюється залежно від складності й актуальності теми, що вивчається. Викладач може визначати розподіл балів, які отримують студенти, об'єднавши теми змістового модуля.

Загалом, за всі якісно виконані завдання студент може набрати 25 балів.

У період екзаменаційної сесії викладач визначає суму і середню оцінку поточного контролю та проводить переведення оцінок в бали згідно зі шкалою конвертування (max = 25 балів).

"2" – 5	"3,1-3,2" – 11	"4,1" – 16	"4,6"-21
"2,1-2,2" – 6	"3,3 - 3,4" – 12	"4,2" – 17	"4,7" – 22
"2,3-2,4" – 7	"3,5 - 3,6" – 13	"4,3" – 18	"4,8" – 23
"2,5 - 2,6" – 8	"3,7-3,8"- 14	"4,4" – 19	"4,9" - 24
"2,7-2,8" – 9	"3,9 - 4" - 15	"4,5" - 20	"5" - 25
"2,9-3" – 10			

Самостійна робота. Максимальна кількість балів ставиться за якість виконання самостійних завдань та вміння їх представити. Наприклад: після виконання самостійно певного завдання відбувається обговорення і виставляється оцінка за чотирибальною системою: «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно». Відповідно, «відмінно» – виставляється 13-15 балів, за «добре» – 7-10 балів, «задовільно» – 3-6 балів, «незадовільно» – 0-2 балів.

Індивідуальна робота. Максимальна кількість балів за індивідуальну роботу ставиться за вчасне, якісне, добросовісне її виконання. Наприклад: після виконання індивідуального завдання відбувається обговорення і виставляється оцінка за чотирибальною системою: «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно». Відповідно, «відмінно» – виставляється 8-10 балів, за «добре» – 6-7 балів, «задовільно» – 3-5 балів, «незадовільно» – 0-2 балів. Терміни подачі, виконання і захисту індивідуальних завдань визначаються графіком, який розробляється кафедрою на кожний семестр. Індивідуальні завдання виконуються студентами самостійно із забезпеченням необхідних консультацій з окремих питань з боку викладача. Наявність позитивних оцінок, отриманих за індивідуальні завдання, є необхідною умовою допуску до семестрового контролю з цієї дисципліни.

Модульний контроль. Модульні контрольні роботи містять 2 варіанти по 20 тестових питань (15 – I рівня та 5 – II рівня складності). Оцінка за модульну контрольну роботу визначається в балах: питання I рівня – 1 бал, II рівня – 2 бали. За результатами виконання тестових завдань загальна кількість балів не може перевищувати 50 балів.

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль запроваджується з метою оцінки результатів навчання студентів і проводиться у формі семестрового екзамену/заліку з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою навчальною програмою, в період екзаменаційної сесії, що проводиться згідно з навчальним планом.

Семестровий залік виставляється за умови виконання студентом завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Студенту, який з навчальної дисципліни має семестровий рейтинговий бал 60 і вище, підсумкова оцінка виставляється автоматично – оцінка за національною шкалою та за шкалою ECTS. Якщо семестровий рейтинговий бал студента становить 35-59 балів, він має можливість скласти залік. У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, студент може добрати бали на заліку, виконавши певний вид робіт (наприклад, перездати теми, виконавши індивідуальне завдання, написати підсумкові тести тощо).

Залік – форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр. У екзаменаційно-заліковій відомості робиться запис: «зараховано», «незараховано».

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Екзамен – форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр. У екзаменаційно-заліковій відомості та в заліковій книжці здобувача вищої освіти робиться запис: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Підсумкова семестрова оцінка з навчальної дисципліни, де формою контролю є іспит, виставляється без складання іспиту за результатами поточного і модульного контролю (якщо такий передбачений програмою навчальної дисципліни) у випадку, якщо студент успішно виконав усі завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни, і набрав при цьому не менше 75 балів.

У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, або якщо іспит є обов'язковою формою підсумкового контролю (згідно із програмою навчальної дисципліни) студент складає іспит у формі опитування (усного, письмового) тестового контролю тощо. При цьому на іспит вноситься 40 балів (бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт анулюються).

Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
36 – 40 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
30 – 35	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
24 – 29	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
14 – 23	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 13		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

7. Питання до заліку з дисципліни «Юридична деонтологія»

1. Виникнення юридичної деонтології як науки.
2. Поняття та зміст юридичної деонтології.
3. Предмет юридичної деонтології.
4. Методи юридичної деонтології.
5. Структура юридичної деонтології.
6. Принципи юридичної деонтології.
7. Функції юридичної деонтології.
8. Джерела юридичної деонтології.
9. Поняття та види юридичної діяльності.
10. Характеристика юридичної професії.
11. Соціальне призначення юриста у суспільстві.
12. Основні характеристики юридичних спеціальностей.
13. Основні вимоги до юристів як спеціалістів.
14. Зміст та поняття юридичної науки.
15. Поняття політичної культури юриста.
16. Сутність політики.
17. Основні складові політики які повинен знати юрист.
18. Сутність правової культури юриста.
19. Ознаки правової культури юриста.
20. Вміння і навички реалізації законодавства.
21. Професійна деформація і її вплив на розвиток і формування правової культури юриста.
22. Поняття естетичної культури юриста.
23. Складові естетичної культури юриста та їх характеристика.
24. Поняття моральної культури.
25. Сутність моральної свідомості та моральних цінностей.
26. Співвідношення моралі та етики.
27. Основні принципи етичної культури юриста.
28. Психологічна культура юриста.
29. Моральні якості юриста.
30. Необхідність знань юриста щодо діючих міжнародних угод, конвенцій, декларацій, які мають наднаціональний характер.
31. Характеристика основних положень «Загальної декларації прав людини».
32. Характеристика основних положень «Конвенції про захист прав людини та основних свобод».
33. Характеристика основних положень «Міжнародного пакту про економічні, соціальні та культурні права».
34. Характеристика основних положень Міжнародного кодексу поведінки державних посадових осіб.
35. Характеристика основних положень Загального кодексу правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства.

36. Характеристика системи навчальних дисциплін, що вивчаються в юридичних вузах.
37. Роль юридичної деонтології у формуванні професійної свідомості майбутнього юриста.
38. Поняття та зміст юридичної практики.
39. Взаємозв'язок юридичної науки та юридичної практики.
40. Роль юридичної практики в оволодінні теоретичними знаннями.
41. Роль теоретичних юридичних знань в процесі вдосконалення практичної діяльності юристів.
42. Роль професійно-юридичних знань у здійсненні повноважень державного службовця.
43. Характеристика системи нормативно-правових актів, що регулюють різні напрямки юридичної діяльності.
44. Характеристика основних положень Конституції України щодо прав людини і громадянина.
45. Навчальна, професійна та наукова юридична діяльність, їх співвідношення.
46. Характеристика нормативно-правових актів, що регламентують професійну діяльність суддів.
47. Роль та призначення прокурорського нагляду в державному управлінні як різновид юридичної діяльності. Закон України "Про прокуратуру".
48. Розгляд судових справ як напрямок юридичної діяльності. Закон України "Про судоустрій та статус суддів".
49. Роль інституту адвокатури у ході вирішення юридичних справ. Загальна характеристика Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність".
50. Вимоги, що ставляться до юриста-професіонала-працівника карного розшуку.
51. Професія слідчого як різновид юридичної професії. Вимоги, що ставляться до професійних якостей працівників слідства.
52. Принципи та організаційні форми діяльності адвокатури.
53. Поняття та види юридичних справ.
54. Галузі законодавства, що регулюють окремі види та напрямки юридичної діяльності в системі ОВС.
55. Поняття та зміст юридичної освіти.
56. Правові засоби регулювання юридичної діяльності.
57. Співвідношення моральних та правових засобів у регулюванні юридичної діяльності.
58. Роль юридичних знань у формуванні світогляду людини-громадянина з активною життєвою позицією.
59. Етикет працівника правоохоронного органу та значення міжнародних стандартів для його формування.
60. Засоби формування високої професійної культури та правосвідомості юриста.

61. Особливості психологічних якостей працівників юридичних служб та їх значення у забезпеченні особистого авторитету.
62. Причини виникнення конфліктних ситуацій під час вирішення юридичних справ.
63. Юридичні конфлікти: їх сутність та засоби подолання.
64. Високий рівень професійної підготовки та моральних якостей юриста як засоби попередження конфліктних ситуацій у стосунках між суб'єктами юридичної діяльності.
65. Загальна характеристика основних форм професійної діяльності працівників ОВС.
66. Принципи гуманізму, колективізму, особистої відповідальності за доручену справу та їх роль у здійсненні професійних обов'язків працівниками правоохоронних органів.
67. Професійні та особисті якості працівників адвокатури та нотаріату.

7.1. Глосарій (термінологічний словник)

Гуманізм(від *humanism*) – це сукупність положень, що проголошують людину найвищою цінністю, утверджуючи ідеї поваги до честі та гідності людини свободи та рівності, прав людини, створення сприятливих умов для забезпечення гармонійного розвитку особистості, утвердження моральних прав людини.

Деонтологія юридична – галузь юридичної науки і навчальна дисципліна, що є узагальненою системою знань про внутрішній імператив службового обов'язку юриста, про кодекс його професійної поведінки. Термін «юридична деонтологія» у вузькому розумінні – це наука про застосування загальних норм моралі у специфічних умовах діяльності юристів-професіоналів; у широкому розумінні – наука, що аналізує (поряд із моральними) фахові, психологічні, політичні, етичні та естетичні вимоги, які регламентують ставлення спеціаліста до об'єкта праці – клієнта, а також до своїх колег і забезпечують у цілому режим найоптимальнішого поведіння осіб у стані їхньої взаємозалежності.

Етика – галузь філософського знань, наука про мораль, моральні відносини як специфічну форму суспільної свідомості та життєдіяльності людини.

Кваліфікація юриста – ступінь підготовленості, кількісно-якісна характеристика наявності спеціальних правових знань, вмінь і практичних навичок, необхідних для виконання професійних обов'язків.

Мораль(від лат. *mores*.) – предмет, що вивчається етикою; сукупність норм, цінностей, ідеалів, настанов, які регулюють людську поведінку і є найважливішими складовими культури.

Предмет юридичної деонтології – оптимальна система правил – норм-рекомендацій і норм-вимог, норм-заборон і норм-дозволів (психічних, політичних, економічних, екологічних, етичних, естетичних, інформаційних тощо), що в сукупності визначають соціально-правовий режим професійного

спілкування юриста з колегами і клієнтами, його професійну поведінку в процесі практичної юридичної діяльності.

Принципи юридичної деонтології – основні засади професійної юридичної діяльності, які виконують функцію соціальних орієнтирів його поведінки в різноманітних ситуаціях.

Професійна орієнтація – це комплексна науково обґрунтована система форм, методів та засобів впливу на особу з метою оптимізації її професійного самовизначення на основі врахування особистісних характеристик кожного індивідуума та потреб ринку праці.

Професійні стандарти – сукупність нормативних вимог юридичного або морального змісту або зразків поведінки, результатів діяльності, що ставляться до представників певної професії, напряду або виду професійної діяльності, забезпечують стабільність соціального регулювання у певній галузі застосування професійної праці, єдність практики.

Професіоналізм – невід’ємна властивість юридичної діяльності, що передбачає належне оволодіння своєю професією, тобто володіння правовими знаннями, досвідом, вміннями, навичками.

Професія юриста – широка сфера діяльності, яка вимагає наявності фахових юридичних знань, вмінь і навичок, необхідних для виконання певної роботи в правовій сфері соціальних послуг.

Справедливість – правильне, об’єктивне, неупереджене ставлення до кого-, чого-небудь; людські відносини, дії, вчинки, які відповідають морально-етичним і правовим нормам; категорія моральної, правової, політичної свідомості, що реалізується в системі моральних відносин і повсякденній моральній практиці людей. Для правоохоронної діяльності категорія справедливості є її підґрунтям, змістом, метою; справедливість – відповідність людських стосунків, дій, вчинків тощо моральним та правовим нормам, що означає рівну віддачу за певну дію.

Феміда (від грец. *Themis*) – у давньогрецькій міфології – богиня правосуддя, яка зображувалася з пов’язкою на очах (символ неупередженості), з терезами в одній руці і з мечем – у другій.

Юридична спеціальність – вузька сфера професійно-трудової діяльності юриста з чітко визначеними повноваженнями, що вимагає конкретних правових знань, вмінь і навичок, необхідного рівня професійно-правового мислення і діяльності.

Юрист (від нім. *jurist* – правознавець, законодавець; від лат. *jus* (*juris*) – право) – професіонал, який має фундаментальні та спеціальні правові знання, глибоко переконаний у винятковому призначенні права і законності для суспільства, кваліфіковано користується юридичним інструментарієм при розв’язанні юридичних проблем в ім’я захисту прав і законних інтересів громадян.

Юстиція (від лат. *justicia* – справедливість, законність; *jus* – право) – сукупність судових установ і міністерства юстиції та їхня діяльність у здійсненні правосуддя, а також у забезпеченні охорони прав і законних інтересів державних та громадських організацій і громадян, організації роботи

судів, систематизації і підготовці пропозицій щодо кодифікації законодавства тощо. Залежно від виду і сфери судочинства розрізняють кримінальну, цивільну, адміністративну, конституційну, міжнародну, електоральну, ювенальну та інші юстиції.

7.3. Рекомендована література

Базова

1. Гапотій В.Д. Юридична деонтологія: навчальний посібник / В.Д. Гапотій, О.Г. Мінкова. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2018. 146 с.
2. Кацавець Р. Юридична деонтологія. Навчальний посібник. Алерта. 2016. 126 с.
3. Лещук Т. Практична етика: посібн. з етики. Львів: Навчальна література, 2014. 179 с.
4. Лозовой В. О. Петришин О. В. Професійна етика юриста. Харків: Право, 2004. 176 с.
5. Молдован А.В, Добкіна К.Р., Клюєва Є.М. Юридична деонтологія. Навчальний посібник. К.: Алерта, 2016. 224 с.
6. Молдован А.В, Добкіна К.Р., Клюєва Є.М. Юридична деонтологія. Навчальний посібник. Київ: Алерта, 2015. 224 с.
7. Пендюра М.М., Дручек О.В. Юридична деонтологія : навч. посіб. Ч. 2 / М.М. Пендюра, О.В. Дручек. Київ: НАВС, 2014. 156 с.
8. Петришин О. В., Зінченко О. В. Юридична деонтологія : посіб. для підгот. до заліків та іспитів. Харків : Право, 2018. 84 с.
9. Юридична деонтологія: підручник / за заг. ред. О. В. Петришина. Харків: Право, 2014. 248 с.
10. Професійна етика юриста : навчально-методичний посібник (у схемах) / за наук. ред. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 108 с.
11. Професійна комунікативна підготовка майбутніх юристів: теорія і практика: монографія / Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України. Суми, 2015. 324 с.
12. Сливка С. С. Юридична деонтологія. Правнича етика. Професійна культура. (3 - тє видання) / Сливка С. С. Київ: Атіка, 2012. 225 с.
13. Тетарчук І.В. Юридична деонтологія. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Центр

навчальної літератури. 2018. 158 с.

14. Юридична деонтологія і професійна етика та логіка для юристів: навчально- методичний

практикум для студентів денної та заочної форм навчання напряму підготовки «Правознавство» / А. В. Грубінко; В. М. Кравчук. Тернопіль, 2016. 109 с.

15. Юридична деонтологія. Від навчання до практики: навч. посіб. / [Л.В. Радовецька, С.П.

Ляковська, О.О. Тихомиров та ін.]. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. 296 с.

16. Юридична деонтологія. Конспект лекцій для бакалаврів денної форми навчання спеціальності

081 – «Право». Луцьк: Луцький НТУ, 2017. 33 с.

17. Юридична деонтологія: підручник / С. С. Сливка ; Нац. ун-т "Львів. політехніка", Ін-т права та

психології. - Вид. 6-те. Київ : Атіка. Харків : Право, 2015. 295 с.

18. Юридична деонтологія: підручник / С.П. Погребняк, О.О. Уварова, Г.О. Христова та ін.; за заг.

ред.. О.В. Петришина. Харків: Право, 2014. 248 с.

19. Юридична деонтологія: посіб. для підгот. до заліків та іспитів / О. В. Петришин, О. В. Зінченко;

Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2018. - 83 с.

20. Ухач В.З. Юридична деонтологія і професійна етика: Навчальний посібник. - Тернопіль: Вектор, 2015. 335 с.

Допоміжна

1. Адвокатура: минуле та сучасність : матеріали II Міжнар. наук. конф. молодих вчених, аспір. та

студ. (м. Одеса, 2 березня 2013 р.) / відп. за вип. д. ю. н., проф. В. М. Дрьомін. Одеса : Фенікс, 2013. 592 с.

2. Бочуляк Н.І. Принципи адвокатури як основоположні засади діяльності адвокатського

самоврядування.

URL:

<http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journalpaper/2019/nov/19878/bochulyak.pdf>.

3. Доліна Н.О. Український нотаріат: інтеграція в європейську систему: матеріали Всеукр.

дистанційної конф., присвяч. 20-річчю створення екон.- правового ф-ту (27 квіт., 2018 р., м.

Одеса) : [зб. тез доп.] / ОНУ ім. І.І. Мечникова, ЕПФ ; уклад.: А. В. Левенець, О. В. Нарожна ; за

заг. ред.: Л. О. Корчевна, І. А. Дришлюк. Одеса: Фенікс, 2018, с. 76-81.

4. Європіна Л. Засади прокурорської діяльності: загальна характеристика. Науковий часопис

Національної академії прокуратури України. 2016. № 3, с.74-85.

URL: <http://www.chasopysnapu.gov.gov.ua/ua/pdf/11-2016/evropina.pdf>.

5. Желіховська Ю. В. Історико-правові аспекти становлення, розвитку та модернізації нотаріату України. Мала енциклопедія нотаріуса. 2017. №1(91). С. 165-173.
6. Загороднюк С.В. Професіографічне дослідження професійної діяльності державних службовців. Державне будівництво. 2018. № 2. URL: http://kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2018-2/doc/3/3_5.pdf
7. Кагановська Т.Є. Нові правові стандарти юридичної освіти в Україні. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «ПРАВО». Випуск 25, 2018. С. 6-8.
8. Князева Н. В. Принципи професійної діяльності адвоката в Україні // Форум права: електрон. наук. фахове вид. 2017. № 3. С. 78–83. URL: http://nbuv.gov.ua/jpdf/FP_index.htm_2017_3_15.pdf
9. Лапкін А. В. Проблеми формулювання функції прокуратури, визначеної пунктом 2 статті 131-1 Конституції України. Форум права: електрон. наук. фахове вид. 2017. № 5. С. 213–218. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_5_33.pdf.
10. Лисаченко Є. І. Міжнародні стандарти підтримання прокурором публічного обвинувачення в суді. Вісник кримінального судочинства. 2018. № 1. С. 162-169.
11. Літавські Т. Реформування органів прокуратури: судова практика поновлення прав прокурорів // Юридична газета. 24 листопада 2020. № 22 (728) URL: <https://yur-gazeta.com/dumkaeksperta/reformuvannya-organiv-prokuraturi-sudova-praktika-ponovlennya-prav-prokuroriv.html>.
12. Макушев П. В. Щодо створення державної концепції в сфері реформування державної виконавчої служби. Міжнародне та національне законодавство: способи удосконалення: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 1–2 квітня 2017 року). Дніпро: Дніпропетровський гуманітарний університет, 2017. С. 97–99.
13. Міжнародні стандарти незалежності суддів: Збірник документів. Київ: Поліграф-Експрес, 2008. 184 с.
14. Мірінович У.А. Поняття та класифікація принципів здійснення правосуддя. URL: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:dVOlcqK-BBcJ:irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN

%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF/Nzlubp_2011_6_49.pdf+&c

d=3&hl=uk&ct=clnk&gl=ua&client=firefox-b-d.

15. Мурзіна О.А. Формування ціннісних орієнтацій в системі вищої освіти. Науковий вісник

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2019. № 1 (98). С. 67-72.

16. Нотаріуси ЄС обговорили актуальні загрози для професії. Нотаріат України. 2017. № 1-2 (25).

URL: http://npu.in.ua/uploads/files/user_2147483647/Docs/journal/NU-23-05-17-WEB.pdf

17. Орищенко І. В. Щодо принципів організації та діяльності прокуратури України /І. В. Орищенко

// Форум права. 2012. № 1, с. 691–696. URL:

[http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2012-](http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2012-1/12oivdpu.pdf)

[1/12oivdpu.pdf](http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2012-1/12oivdpu.pdf).

18. Парламентська етика в Україні. Реалії, потреби, перспективи. За матеріалами дослідження

Центру досліджень армії, конверсії та роззброєння та Інституту соціальних технологій

«Соціополіс» / за заг. ред. Ірини Суислової, Філіпа Флурі, Валентина Бадрака.

2017 рік. Женева –

Київ.

URL:

https://www.dcaf.ch/sites/default/files/publications/documents/Parliamentary-EthicsUkraine_UKR.pdf

19. Переверза І. М. Адвокатура в Стародавній Греції та Стародавньому Риму // Право: історія,

теорія, практика. 2014. С. 14–17.

20. Петришина В.А. Нові функції нотаріату. Наукові розвідки з актуальних проблем публічного та

приватного права: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції – Київ:

Київський університет імені Бориса Грінченка, 2020, с.51-54.

21. Петришина В.А. Роль нотаріату в механізмі забезпечення прав і свобод людини й громадянина.

Наукові розвідки з актуальних проблем публ. та прив. права: матеріали III Всеукраїнської

науково-практичної конференції – Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2020,

с.68-72.

22. Петришина В.А. Сучасний стан та перспективи розвитку нотаріату в Україні. Права людини в

сучасних умовах розбудови громадянського суспільства в Україні: зб. наук. пр. матер. Круглого

столу – Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017, с.46-50.

23. Свіріна Л. Реформа адвокатури може завершитися, так і не почавшись. URL:
https://zib.com.ua/ua/136088-reforma_advokaturi_mozhe_zavershitisya_tak_i_ne_pochavshis.html.
24. Святоцька В. О. Етичні (деонтологічні) засади професійної діяльності адвокатів в Україні та країнах ЄС // Юридичний науковий електронний журнал. 2016. № 3. С. 174–177.
25. Система органів адвокатського самоврядування в Україні. URL:
<https://unba.org.ua/naau>.
26. Скибенко О. Проблеми реформування функцій прокуратури України в механізмах судочинства та забезпечення законності. URL:
http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:7_82-4HJXiEJ:irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiiirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF/Pgip_2016_6_38.pdf+%&cd=9&hl=uk&ct=clnk&gl=ua
27. Сміян Л. С., Нікітін Ю. В., Хоменко П. Г. Нотаріат в Україні: навч. посіб. / Національна академія управління; Академія муніципального управління. - 2-е вид., стер. Київ: КНТ. 2016, 680 с.
28. Стратегія розвитку судової системи в Україні на 2015–2020 роки. URL:
<http://nsj.gov.ua/files/1467884108%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83%20%D1%81%D1%83%D0%B407.pdf>.
29. Сухонос В.В. Правовий статус прокурора в системі органів державної влади України. Правові горизонти. 2018. Вип. 10 (23). –С. 85-91.
30. Сущенко В. М. Європейські та міжнародні стандарти правничої професії в контексті функціонування правової системи України. Наукові Записки НаУКМА. Юридичні науки. 2016. Том 181. С. 22-25.
31. Хрестоматия по юридической деонтологии. Сборник нормативных актов / сост. и общ. ред. О. Ф. Скакун. Харків: ЭСПАДА, 2002. 448 с
32. Чижикова О. Сучасні підходи до навчання студентів-правознавців у закладах вищої освіти. Освітологічний дискурс. № 1-2 (24-25), 2019. С.161-175.

33. Шевченко Н. В. Етапи зародження нотаріату в Україні: історичний аспект. International Scientific and Practical Conference «Achievements and problems in the field of social sciences in the modern world». Baku. The Republic of Azerbaijan, December 14–15, 2018. Baku : Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2018. P. 116–118.
34. Яворська Г.Х. Етична культура юриста у професійній діяльності. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: зб. наук. пр. 2017. № 4. С. 109-112.

Нормативно-правові акти

1. Бангалорські принципи поведінки суддів від 19 травня 2006 року: Резолюція Економічної та Соціальної Ради ООН 27 липня 2006 року № 2006/23.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_j67.
2. Європейські інструкції з питань етики та поведінки прокурорів, прийняті на конференції Генеральних прокурорів Європи 24–26 січня 2005 року.
URL: <http://mir.zavantag.com/pravo/387069/index.html?page=8>.
3. Загальна Декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. Офіційний вісник України 2008 р. № 93.
С. 89. Ст. 3103.
4. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства від 1 жовтня 1988 р. Бюлетень законодавства і юридичної практики України: Адвокатура в Україні. 2000. № 1.
5. Кодекс професійної етики приватних виконавців, Затверджений Рішенням Першого З'їзду приватних виконавців України № 1 від 14 листопада 2017 року.
6. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів: Кодекс від 27.04.2017.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001900-17>.
7. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. №30. Ст. 141.
8. Конституція України: офіц. текст: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР із змін. і доповн., внесеними законами України від 8 грудня 2004 року № 2222-IV, від 1 лютого 2011 року № 2952-VI, від 19 вересня 2013 року № 586-VII, від 21 лютого 2014 року № 742-VII, від 2 червня 2016 року № 1401-VIII [Електронний ресурс]. –
Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

9. Правила адвокатської етики, затверджені Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 2017 року
09 червня 2017 року зі змінами затвердженими З'їздом адвокатів України 2019 року 15 лютого 2019 року. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/pravila/2019-03-15-pravila2019_5cb72d3191e0e.pdf.
10. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 27. ст. 282.
11. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 07.06.2018 № 2447-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 24. Ст.212.
12. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 37-38. С. 2716, Ст. 2004.
13. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 7-8. Ст. 50.
14. Про внесення змін до Закону України «Про нотаріат» щодо усунення законодавчих колізій та прогалин: Закон України від 14 липня 2020 р. № 775-IX. Офіційний вісник України. 2020. №64. Ст. 2073.
15. Про внесення змін до Закону України «Про нотаріат»: Закон України від 21 квітня 2011 р. № 3271-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. №44. Ст. 1895.
16. Про День юриста: Указ Президента України від 16 вересня 1997 року № 1022/97. Урядовий кур'єр. 1997.
17. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 № 794-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 6. ст. 55.
18. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01 липня 2004 р. № 1952-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. №51. Ст. 553.
19. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 р. № 755-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №31. Ст. 263.
20. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 4. Ст. 43.

21. Про затвердження Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: Наказ, Правила від 05.08.2016 № 158. Офіційний вісник України. 2016. № 74. С. 51. Ст. 2493.
22. Про затвердження Загального положення про юридичну службу міністерства, іншого органу виконавчої влади, державного підприємства, установи та організації: Постанова Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2008 р. № 1040. Офіційний вісник України. 2008. № 93. С. 13. Ст. 3068.
23. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України; Умови від 30.12.2015 № 1187. Офіційний вісник України. 2016. №7. С. 23. Ст. 345.
24. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 226. Офіційний вісник України. 2015. № 38. С. 194. Ст. 1147.
25. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України: Постанова Кабінету Міністрів України; Положення від 02.07.2014 № 228. Офіційний вісник України. 2014. № 54. С. 88. Ст. 1455.
26. Про затвердження Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти: Наказ МОН України від 15 липня 1996 р . №245. Інформаційний збірник Міністерства освіти України. 1996. №22. С.3.
27. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: Наказ Міністерства юстиції України; Порядок від 22.02.2012 № 296/5. Офіційний вісник України. 2012. № 17. С.66. Ст. 632.
28. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах): Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок, Перелік від 23.03.2016 № 261. Офіційний вісник України. 2016. № 29. С. 13. Ст. 1164.

29. Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів: Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок, Перелік від 24.07.2013 № 567. Офіційний вісник України. 2013. № 64. С. 77. Ст. 2328.
30. Про затвердження Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби: постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.2016 р. Офіційний вісник України. 2016. № 28. Ст. 1116.
31. Про затвердження Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби: постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.2016 р. № 246. Офіційний вісник України. 2016. № 28. Ст. 1116.
32. Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських: Наказ, Правила від 09.11.2016 № 1179. Офіційний вісник України. 2017. № 2. С. 522. Ст. 55.
33. Про затвердження Правил етичної поведінки працівників апарату Міністерства юстиції України та його територіальних органів: Наказ Міністерства юстиції України; Правила від 21.09.2017 № 2952/5. Офіційний вісник України. 2017. № 76. С. 163. Ст. 2357.
34. Про затвердження Правил професійної етики нотаріусів України: Наказ Міністерства юстиції України; Правила від 04.10.2013 № 2104/5. Офіційний вісник України. 2013. №82. С. 580. Ст. 3070.
35. Про затвердження Типового положення про юридичну клініку вищого навчального закладу України: Наказ МОН України від 03 серпня 2006 р. № 592. Офіційний вісник України. 2006. № 32. Ст. 2365.
36. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 № 2136-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 35. Ст.376.
37. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. Відомості Верховної Ради. 2016. № 3. Ст.25.
38. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40–41. Ст. 379.
39. Про Національну програму правової освіти населення: Указ Президента України від 18 жовтня 2001 року № 992/2001. Офіційний вісник України. 2001. № 43. Ст. 1921.

40. Про незалежність судової влади: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 13.06.2007
№ 8. Вісник господарського судочинства. 2007. № 4. С. 6.
41. Про нотаріат: Закон України від від 02.09.1993 № 3425-XII. Відомості Верховної Ради України. 1993, № 39, ст.383.
42. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 02.06.2016 № 1403-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 29. ст.535.
43. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 38-39. Ст. 380.
44. Про порядок складення присяги судді особою, вперше призначеним на посаду: Указ Президента України від 04.03.2021 № 88/2021. Офіційний вісник України. 2021, № 21, ст.886.
45. Про прокуратуру: Закон України від Закон України від 14.10.2014 № 1697 –VII. Відомості Верховної Ради України. 2015, № 2-3, ст.12.
46. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 № 2229-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 27. ст. 382.
47. Про статус народного депутата України: Закон України від 17.11.1992 № 2790-XII. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 3 ст. 17.
48. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. Відомості Верховної Ради. 2016. № 31. ст.545.
49. Про утворення міжрегіональних територіальних органів Міністерства юстиції України: Наказ Міністерства юстиції України; Перелік від 16.10.2019 № 3173/5.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v3173323-19>
50. Спеціальні вимоги до осіб, які претендують на зайняття посад державних виконавців територіальних органів державної виконавчої служби: наказ Міністерства юстиції України від 07.11.2016 № 3005/5. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1444-16/para4#n4>
51. Спеціальні вимоги до рівня професійної компетентності державних виконавців та керівників органів державної виконавчої служби: наказ Міністерства юстиції України від 21.10.2016 № 3005/5. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1444-16/para4#n4>

52. Стандарти професійної відповідальності та викладення основних обов'язків і прав прокурорів, прийняті Міжнародною асоціацією прокурорів 23.04.1999 р. URL: [https://www.iapassociation.org/getattachment/Resources-Documentation/IAP-Standards-\(1\)/Ukrainian.pdf.aspx](https://www.iapassociation.org/getattachment/Resources-Documentation/IAP-Standards-(1)/Ukrainian.pdf.aspx)

7.4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <http://kmu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
3. <http://ccu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України.
4. <http://president.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Президента України.
5. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».

8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Лекція	ноутбук, карта	проектор
Семінарське заняття	наочні (карта) та роздаткові матеріали, ноутбук	проектор